

uilen

spel

1. Wees welkom

- 1.1 Introductie
- 1.2 Waarvoor staat Uilenspel?
- 1.3 Privacyverklaring
- 1.4 Contactgegevens

2. Engagementen vanuit Uilenspel

- 2.1 Informeren van de betrokken partijen
- 2.2 Rekrutering vrijwilligers
- 2.3 Ondersteuning van vrijwilligers
- 2.4 Toewijzing van de vrijwilliger aan een kind/gezin
- 2.5 Verzekering voor vrijwilliger en kind

3. Engagementen van de school

- 3.1 Duidelijk aanspreekpunt
- 3.2 Ouders informeren
- 3.3 Kinderen aanmelden
- 3.4 Contact met de vrijwilliger tijdens de begeleiding
- 3.5 Contact met het gezin tijdens de begeleiding
- 3.6 Eerste kennismaking tussen gezin en vrijwilliger
- 3.7 Vrijwilliger informeren rond gebruikte methodes en opvolging
- 3.8 Leerkrachten inlichten
- 3.9 Evaluatie van de samenwerking en begeleiding

4. Selectiecriteria voor kinderen

1. Wees welkom

1.1. Introductie

Beste aanspreekpunt voor Uilenspel vzw,

Wij heten je van harte welkom bij onze organisatie!

Uilenspel kan dankzij jouw inzet de ontwikkelingskansen van kinderen in een maatschappelijk kwetsbare situatie vergroten.

Vanuit de vaststelling dat kinderen in een kwetsbare situatie vaak schoolse achterstand oplopen en dat er al te vaak een kloof gaapt tussen de schoolcultuur en de thuiscultuur, wil Uilenspel deze kinderen en hun ouders extra ondersteuning aanbieden. We ondersteunen deze gezinnen specifiek bij de schoolse context, door kinderen en ouders op een speelse manier de noodzakelijke (schoolse) vaardigheden aan te leren.

We doen dit omdat we ervan overtuigd zijn dat in vele gevallen extra begeleiding en een extra duwtje in de rug het verschil kunnen maken. De kinderen waarmee we werken ondervinden in vele gevallen moeilijkheden om de structuur, gewoontes, methodes en verwachtingen van de scholen te begrijpen. We richten ons op kinderen vanaf de derde kleuterklas tem het zesde leerjaar.

In deze basisbundel vind je de visie en werking van Uilenspel terug en gaan we dieper in op de rol als aanspreekpunt binnen deze schoolse ondersteuning.

Algemene informatie over de organisatie, structuur en werking van Uilenspel vind je terug op de website www.uilenspel.be.

We hopen op een boeiende en verrijkende samenwerking,

Het Uilenspelteam en het Bestuur

1.2. Waarvoor staat Uilenspel?

Missie

Uilenspel streeft naar een solidaire en inclusieve samenleving met gelijke kansen voor iedereen. We stimuleren actief burgerschap, vormen en verbinden volwassenen om gezinnen in een maatschappelijk kwetsbare situatie te ondersteunen.

Visie

Respect en gelijkwaardigheid zijn basiswaarden waarop de werking van Uilenspel gebaseerd is. We stimuleren het vertrouwen tussen burgers, we zijn pluralistisch en sluiten niemand uit. We geloven in de maakbaarheid van de samenleving en de talenten waarover iedereen beschikt. We geloven in de kracht en het engagement van burgers en in empowerment en emancipatie van kwetsbare groepen. We erkennen de structurele, contextuele oorzaken van armoede en beklemtonen de verantwoordelijkheid van de samenleving om armoede te bestrijden. We zijn kritisch voor maatschappelijke instanties waar gezinnen in kansarmoede uit de boot vallen en we geloven in constructieve oplossingen.

Doelstellingen

Via gratis ondersteuning aan kinderen in een maatschappelijk kwetsbare situatie en hun gezin wil Uilenspel:

- de motivatie van het kind en de ouders vergroten
- een schoolse cultuur in het gezin binnenbrengen
- het schoolsysteem aan de ouders verduidelijken
- de ouders betrekken bij de schoolse context, zowel thuis als op school
- de communicatie tussen het kind, de ouders en de school verbeteren

Door vrijwilligers aan te spreken die in de buurt van de begeleide gezinnen wonen, wil Uilenspel:

- ontmoeting mogelijk maken tussen buurtbewoners met een mogelijks verschillende etnisch-culturele en sociaal- economische achtergrond;
- de betrokkenheid tussen buurtbewoners verhogen en buurtsolidariteit stimuleren;
- de buurtintegratie van de begeleide gezinnen versterken door toeleiding naar dienstverlening en vrijetijdsinitiatieven.

1.3. Privacyverklaring

Uilenspel vzw hecht veel waarde aan de bescherming van persoonsgegevens. Wij willen heldere en transparante informatie geven over hoe wij daar mee omgaan. We doen er alles aan om de privacy te waarborgen en houden ons aan de toepasselijke wet- en regelgeving.

Dit brengt met zich mee dat we in ieder geval:

- Gegevens verwerken in overeenstemming met het doel waarvoor deze zijn verstrekt;
- Verwerking van persoonsgegevens beperkt is tot enkel die gegevens welke minimaal nodig zijn voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt;
- Vragen om uitdrukkelijke toestemming als wij deze nodig hebben;
- Passende technische en organisatorische maatregelen hebben genomen zodat de beveiliging van de gegevens gewaarborgd is;
- Geen gegevens doorgeven aan andere partijen, tenzij dit nodig is voor uitvoering van de doeleinden waarvoor ze zijn verstrekt;
- Op de hoogte zijn van iedereens rechten en deze respecteren.

Voor specifieke info over onze privacyverklaring verwijzen wij naar onze website (onder het luik '[Wie is Uilenspel? - Privacybeleid](#)').

1.1. Contactgegevens

Ondernemingsnummer: 808.284.568

Bankrekeningnummer: (VDK) BE88 8959 4002 8841

Uilenspel algemeen: info@uilenspel.be

Hoofdzetel Gent:

Groot Begijnhof 85

9040 Sint-Amandsberg

[Facebook.com/Uilenspel.huistaakbegeleiding](https://www.facebook.com/Uilenspel.huistaakbegeleiding)

[Instagram.com/uilenspel_vzw](https://www.instagram.com/uilenspel_vzw)

[linkedin.com/company/uilenspel-vzw](https://www.linkedin.com/company/uilenspel-vzw)

2. Engagements vanuit Uilenspel

2.1. Informeren van de betrokken partijen

Uilenspel zorgt voor de nodige informatie en het scherpstellen van duidelijke verwachtingen naar de betrokkenen binnen het begeleidingsverhaal:

- School: deze afsprakenbundel, de engagementsverklaring bij de start van de samenwerking met de school, specifieke info voor leerkrachten en andere betrokken medewerkers, online portaal voor het aanmelden van leerlingen
- Ouders: vertaalde infobrochures die digitaal beschikbaar zijn + begeleidende brief bij de opstart
- Vrijwilligers: zie 2.2 en 2.3

2.2. Rekrutering vrijwilligers

Uilenspel staat in voor de werving van vrijwilligers. Doorheen het jaar komen mensen zich aanmelden en wordt er met iedere kandidaat-vrijwilliger een **kennismakingsgesprek** gevoerd. Als partnerschool kan je **ons helpen werven** door onze werking voor te stellen binnen jullie interne communicatie (zowel online (nieuwsbrief, social media) als offline (affiches, flyers)).

De uiteindelijke selectie van de vrijwilligers is in handen van Uilenspel. Wij zijn daarbij voornamelijk op zoek naar vrijwilligers die voldoende geëngageerd zijn om zich gedurende (minstens) één schooljaar in te zetten. We vragen geen specifieke opleiding of ervaring van onze vrijwilligers. Wel zijn er een aantal eigenschappen die ons belangrijk lijken, zoals voldoende taalvaardig zijn en een open houding hebben tegenover diversiteit. Naast deze begeleider-vrijwilligers zoekt Uilenspel ook mensen die helpen achter de schermen.

De vrijwilligers bij Uilenspel hebben heel verschillende profielen. We hebben studenten, jonge ouders, gepensioneerden... Ze hebben één ding gemeen: de zin om iets te betekenen voor een kwetsbaar gezin en zich in te zetten voor hun buurt.

In het vrijwilligerscontract is expliciet de **discretieplicht** opgenomen. Discretieplicht is 'de verplichting om bij het uitoefenen van een ambt of functie geen gegevens vrij te geven aan anderen dan diegenen die gerechtigd zijn er kennis van te nemen'. Het houdt in dat vrijwilligers die informatie verkrijgen uit vertrouwelijke context (gesprek of huisbezoek) dit enkel mogen delen met de medewerkers van Uilenspel. Vrijwilligers hebben immers een signaalfunctie. Uilenspel zet de nodige verdere stappen en spreekt indien nodig het aanspreekpunt van de school aan.

2.3. Ondersteuning van vrijwilligers

Uilenspel ondersteunt haar vrijwilligers onder meer door:

- het aanbieden van **persoonlijke begeleiding**. Vrijwilligers kunnen met hun verhaal, opmerkingen en vragen terecht bij de medewerkers van Uilenspel.
- het organiseren van een verplichte **basisvorming**.
- het aanbieden van een tas met **basismateriaal**.
- het aanbieden van verschillende **intervisiemomenten** per schooljaar.
- het aanbieden van **aanvullende thematische vormingen en workshops** waarbij wordt ingespeeld op de noden en vragen die vrijwilligers hebben. Bv. vormingen rond maatschappelijke kwetsbaarheid, aan de slag gaan rond talenten, ouderbetrokkenheid.
- in sommige regio's: het aanbieden van educatief materiaal binnen onze eigen interne **spelotheek** op kantoor.
- jaarlijkse activiteiten met de vrijwilligers onderling en soms met de gezinnen erbij.

2.4. Toewijzing van de vrijwilliger aan een kind/gezin

Vrijwilligers kunnen starten nadat ze een kennismakingsgesprek, een basisvorming en een basistas hebben gekregen van Uilenspel. Voor ze starten dienen ze ook een bewijs van goed gedrag en zeden in te dienen. Als er een koppeling gemaakt is, zal de Uilenspelmedewerker via mail zowel het aanspreekpunt van de school als de klasleerkracht op de hoogte brengen dat de begeleiding kan starten.

Uilenspel werkt niet met een chronologische wachtlijst. De koppeling gebeurt o.b.v.:

- **de ondersteuningsnoden van het kind;**
- **de woonplaats van gezin en vrijwilliger (in dezelfde buurt);**
- **specifieke vragen/voorkeuren van vrijwilligers of gezinnen.**

Als school kan je aangeven als er bepaalde kinderen prioritair moeten begeleiding krijgen. In het geval dat er een begeleiding vroegtijdig wordt stopgezet bij jou op school is het zeker niet de bedoeling dat je deze vrijgekomen vrijwilliger zelf koppelt aan een andere kind van jouw school dat op de wachtlijst staat. De Uilenspelmedewerkers hebben een globaal overzicht en weten met wat ze moeten rekening houden bij de toewijzing.

2.5. Verzekering voor vrijwilliger en kind

Uilenspel biedt haar vrijwilligers en de kinderen in begeleiding een verzekering aan die geldt voor lichamelijke ongevallen en burgerlijke aansprakelijkheid.

3. Engagemeten van de school

Uilenspel wil zich inzetten om de ontwikkelingskansen van kinderen uit maatschappelijk kwetsbare gezinnen te vergroten. Wij zijn ervan overtuigd dat Uilenspel slechts kan slagen in het bereiken van deze doelstelling als het aanbod aan schoolse ondersteuning breed gedragen wordt en Uilenspel kan rekenen op de betrokkenheid van de vrijwilliger van Uilenspel, de school en het gezin.

3.1. Duidelijk aanspreekpunt

Als school kies je een medewerker die fungeert als centraal aanspreekpunt voor Uilenspel (zowel voor haar medewerkers als vrijwilligers). Meestal is dit een zorgcoördinator of brugfiguur, maar dit kies je als school zelf. Op regelmatige basis wordt er contact gehouden met de aanspreekpunten van de partnerscholen. Bij het begin van elk nieuw schooljaar is het opportuun om, op basis van overleg, een aantal zaken te overlopen en concrete afspraken te maken die de opstart ten goede komen. Na ieder schooljaar wordt er per begeleiding ook een bevraging gedaan die polst naar de impact van de begeleiding.

3.2. Ouders informeren

De school geeft ouders uitleg over de werking van Uilenspel en zorgt er mee voor dat de verwachtingen juist zijn. Er zijn infolders in verschillende talen beschikbaar. Het is zeker en vast niet de bedoeling dat een Uilenspelbegeleiding door de school wordt opgedrongen aan de ouders. Aangezien de begeleiding doorgaat binnen de privésfeer van het gezin, is het van groot belang dat het gezin hier volledig achter staat. Ook voor de vrijwilliger is het belangrijk dat die zich welkom en gewenst voelt.

3.3. Kinderen aanmelden

Indien de ouders zelf vragende partij zijn, meldt het aanspreekpunt van de school het kind aan via het online portaal van Uilenspel. Meer info hierover ontvang je bij de aanvang van het schooljaar. Via dit portaal kan je op elk moment de status van de begeleidingen bekijken en gegevens van leerlingen aanpassen. Je zorgt er voor dat deze gegevens up to date zijn (bv. klasinfo, adres van het gezin). Tip: door deze aanmelding samen te doen met de ouders weten ze ook welke info je doorgeeft (respect voor de privacy).

3.4. Contact met de vrijwilliger tijdens de begeleiding

Je neemt voor de opstart van de begeleiding contact op met de vrijwilliger. Je wisselt info uit over de specifieke behoeften van de leerling en eventueel belangrijke info over de gezinssituatie. Ook nadien blijf je het aanspreekpunt voor de vrijwilliger binnen de school.

3.5. Contact met het gezin tijdens de begeleiding

Je bent verantwoordelijk voor de opvolging van het gezin binnen de Uilenspelbegeleiding. Het gezin kan bij jou terecht met vragen of bedenkingen rond deze begeleiding. Omgekeerd ben jij ook de persoon die hen kan aanspreken op vraag van de vrijwilliger/Uilenspelmedewerker.

3.6. Eerste kennismaking tussen gezin en vrijwilliger

Je organiseert de eerste kennismaking tussen de vrijwilliger en het gezin. We vragen om indien mogelijk dit **thuis bij het gezin** te doen, zodat de drempel voor de vrijwilliger om nadien in huis de begeleiding te starten kleiner is. Het maakt het vaak ook makkelijker om aan ouders uit te leggen dat de vrijwilliger los van de school moet gezien

worden, dat die niet werkzaam is bij jullie. Indien dit echt niet mogelijk is, kan zo'n eerste kennismaking natuurlijk ook op school plaatsvinden. We geven alvast een leidraad mee voor dit kennismakingsgesprek:

Doel van de begeleiding uitleggen aan de ouders:

- De ontwikkelingen van de schoolse vaardigheden van het kind verbeteren;
- De motivatie van het kind vergroten;
- Schoolse vaardigheden ondersteunen via 'spelend leren';
- Specifieke vaardigheden oefenen, eventueel op vraag van leerkracht;
- De communicatie tussen kind, ouder en school faciliteren.

Werking begeleiding:

- De begeleiding gaat door bij het gezin thuis, éénmaal maal per week. En duurt gemiddeld 1 à 1u30.
- Iedere keer wordt er een nieuw moment afgesproken waarop de begeleiding de volgende week plaats vindt. Dit kan een vaste dag in de week zijn of een wisselende dag. Dit kiezen de vrijwilliger en de ouders samen. Zowel vrijwilliger als ouders verwittigen elkaar indien de begeleiding niet kan doorgaan.
- De begeleiding gebeurt door een vrijwilliger van Uilenspel, dit is iemand die los staat van de school.
- De begeleiding focust niet alleen op huiswerk, vaak worden er ook spelletjes gespeeld om taal- en rekenvaardigheden te stimuleren.
- De vrijwilliger bekijkt of er huiswerk is. En brengt zelf ook leer- en spelmateriaal mee.
- Er wordt veel aandacht besteed aan taalontwikkeling en leesbevordering, aangezien veel gezinnen anderstalig zijn.
- Er moet altijd een ouder thuis zijn! Ouders zijn zeer welkom om erbij te komen zitten. De vrijwilliger is geen oppas.
- De vrijwilliger is er om te helpen, maar is geen vervanger van de ouders: zij blijven de eindverantwoordelijkheid dragen.
- Het is aangenaam als er een rustige plaats wordt voorzien (woonkamer → tv uit, liever niet roken in het bijzijn van de vrijwilliger)
- Jongere broertjes en zusjes mogen de begeleiding niet storen. Ze kunnen soms wel bij de begeleiding betrokken worden (bv als er een spelletje gespeeld wordt, een

verhaaltje voorgelezen). In veel gevallen zal één begeleider ook meerdere kinderen binnen het gezin ondersteunen. Dit mag echter geen basisverwachting zijn.

- Er worden jaarlijks verschillende activiteiten georganiseerd door Uilenspel waarop ze vrijblijvend uitgenodigd zullen worden.
- Ouders kunnen steeds contact opnemen met het aanspreekpunt van de school indien er vragen zijn.

Er wordt ook aan jou gevraagd om de ouders een korte **afsprakennota te laten invullen**, waarin ze geïnformeerd/bevraagd worden over de verzekering en hun privacy. Nadien bezorg je dit document terug aan Uilenspel, dit mag gerust een scan zijn via mail.

3.7. Vrijwilliger informeren rond gebruikte methodes en opvolging

Je geeft de vrijwilliger meer uitleg over specifieke (leer)methodes die de school hanteert en rond de algemene werking/visie. Ook adviezen die vanuit de school gegeven worden aan het kind en de ouders laat je best ook weten aan de vrijwilliger (indien de ouders hier akkoord mee zijn uiteraard). Vrijwilligers geven aan dat ze hier nood aan hebben om het kind zo goed mogelijk te ondersteunen!

3.8. Leerkrachten inlichten

Het is in het belang van het kind dat de leerkracht (en eventueel andere betrokken medewerkers) voldoende op de hoogte is van de visie en werking vanuit Uilenspel en voldoende feedback en input geeft aan de vrijwilliger. Uilenspel zorgt alvast voor een infobrief die je kan meegeven aan de leerkracht. Wij geven aan de vrijwilliger de contactgegevens van de leerkracht, zodat zij doorheen het schooljaar vragen kunnen stellen rond de noden, de thema's waar rond gewerkt wordt op school etc.

3.9. Evaluatie van de samenwerking en begeleiding

Als aanspreekpunt volg je de begeleiding op en neem je zelf minstens tweemaal contact op met de vrijwilliger en het gezin om te polsen hoe de begeleiding loopt. Op het einde van het schooljaar zullen de leerkrachten en jijzelf de Uilenspelbegeleiding mee evalueren. De vrijwilligers worden ook door ons bevroegd.

Hieronder enkele reacties van vrijwilligers:

Heel vlot, warm en verrijkend, een extra ervaring voor mij als sociaal werkster. Ik koester enkel warme herinneringen. De tijd samen met de ouders verliep heel vlot, ze waren enorm betrokken en elke afspraak werd opgevolgd. Bovendien was het fijn dat de begeleiding op school kon doorgaan indien het buiten te koud of nat was. Het is met pijn in het hart dat ik mijn kindje wat meer loslaat volgend jaar. Maar we blijven contact houden. En gelukkig werden er vele fotootjes getrokken als herinneringen aan een gezellig schooljaar!

Het was intens en niet gemakkelijk gezien de stress in het gezin en de leerproblemen van mijn kindje, maar het was ook hartverwarmend en waardevol.

Ik vond het heel fijn om te doen en te zien wat je met anderhalf uurtje in de week kan bereiken en vooral ook terug te beseffen hoe moeilijk en soms onlogisch het Nederlands wel is. Er is ook een goeie klik met mijn Uilenspelkindje en zijn zusje en we amuseren ons ook goed naast de huiswerkbegeleiding. Ook het contact met de rest van de familie is goed en ze zijn enorm dankbaar.

4. Selectiecriteria voor kinderen

Omdat het aantal gezinnen die nood hebben aan ondersteuning, omvangrijker zijn dan de ondersteuning die Uilenspel kan bieden (afhankelijk van het aantal vrijwilligers), dient er een selectie gemaakt te worden.

De selectie van de kinderen/gezinnen die kunnen genieten van het aanbod van Uilenspel wordt gemaakt door de buurtscholen, dit vanuit een weloverwogen keuze. We zijn er immers van

overtuigd dat de zorgcoördinatoren en brugfiguren, in samenspraak met de leerkrachten, het best geplaatst zijn om deze selectie te maken omdat ze de leerlingen het best kennen en zicht hebben op de nood aan schoolse ondersteuning. De officiële aanmelding bij Uilenspel zal daarom altijd door scholen gebeuren via het digitaal portaal.

De selectiecriteria zijn als volgt:

- Kinderen uit een **gezin met een maatschappelijke kwetsbaarheid**, met een brede interpretatie van het begrip kwetsbaar, nl. kinderen die thuis onvoldoende ondersteuning kunnen krijgen en/of niet kunnen terugvallen op ondersteunende netwerken.
- Kinderen vanaf de **3^e kleuterklas tem het 6^e leerjaar**

Vaak blijven vrijwilligers wel meerdere jaren bij hetzelfde gezin langsgaan. Soms wordt een begeleiding opgestart voor een kindje uit de lagere klassen, maar wordt op hetzelfde ogenblik door dezelfde vrijwilliger ook een oudere broer of zus bij de begeleiding betrokken. In die gevallen is het belangrijk dat ook de gegevens van de broer of zus die mee begeleid

worden, opgegeven worden in het digitaal portaal zodat we een accuraat overzicht hebben van alle kinderen die begeleid worden.

Omwille van de lengte van de wachtlijst hanteren we bepaalde **uitsluitingscriteria**:

- kinderen die reeds begeleid worden door andere huistaakinitiatieven;
- kinderen die schoollopen in het buitengewoon onderwijs of een doorverwijzing gekregen hebben naar het buitengewoon onderwijs;
- kinderen met zware leerstoornissen, psychologische of gedragsproblemen. De vrijwilligers zijn immers onvoldoende opgeleid om adequaat met dergelijke problemen om te gaan.
- een te heftige thuissituatie waarvoor vrijwilligers niet opgeleid zijn

Het is ook belangrijk dat je hierbij het **perspectief van de vrijwilliger** niet vergeet. Die heeft meestal geen pedagogische achtergrond en wil graag een kind een duwtje in de rug geven. Wanneer de vrijwilliger een kindje krijgt met zwaardere problematieken en de begeleiding echt niet vlot verloopt, zal de motivatie van de vrijwilliger hier vaak onder lijden. De kans is dan zeer reëel dat de begeleiding vroegtijdig wordt stopgezet, wat uiteraard zeer jammer is.

De kinderen en hun ouders worden door het aanspreekpunt van de school geïnformeerd over de begeleiding. **De keuze tot deelname ligt dus volledig bij de kinderen en hun ouders.**

Bedankt voor de medewerking en een fijn schooljaar gewenst!

